

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Informerende brief over stikstof	3564975		14 maart 2023

Geachte leden van de raad,

Met deze brief willen wij u informeren over de gevolgen van het vervallen van de vrijstelling van de stikstofstoets voor de bouwfase.

Op 2 november 2022 heeft de Raad van State de vrijstelling voor de bouwfase vernietigd. Hoewel de Raad van State aangaf dat deze uitspraak niet tot een bouwstop hoeft te leiden betekent dit in de praktijk dat diverse bouwprojecten vertraging op kunnen lopen. We vallen namelijk terug op de regelgeving van voor 1 juli 2021. Dit betekent dat, naast de gebruiksfase, ook een berekening van de stikstofdepositie tijdens de bouwfase noodzakelijk is. Als uit de berekeningen dan een toename van stikstofdepositie blijkt, blijft het in principe wel mogelijk om te bouwen. Alleen zullen er enkele extra stappen gezet moeten worden. Er zal voor een plan of project eerst een zogenoemde voortoets uitgevoerd moeten worden en, zo nodig, een passende beoordeling gemaakt.

De uitspraak van de Raad van State heeft gevolgen voor alle plannen en projecten waar mogelijk relevante stikstofeffecten zijn te verwachten. Het gaat hierbij o.a. om bestemmingsplannen, (bouw)vergunningen en civiele projecten.

Wat zijn de consequenties van deze uitspraak voor de situatie in Hengelo?

Een direct gevolg van de uitspraak is dat bij alle nieuwe plannen en projecten zowel de bouw- als gebruiksfase moet worden getoetst. Bij lopende projecten (waar uitsluitend een toets van de gebruiksfase heeft plaatsgevonden) dient de stikstofdepositie ten gevolge van de bouwfase alsnog in beeld te worden gebracht. Bij projecten die procedureel al zijn afgerond ligt er geen taak voor de gemeente. Toch hebben wij deze groep proactief benaderd en gewezen op de mogelijke gevolgen voor hun project.

De uitspraak van de Raad van State betekent dat een lopend project enige vertraging kan oplopen in verband met aanvullende berekeningen van de bouwfase en de initiatiefnemer extra kosten moet maken. Een mogelijk probleem voor de toekomst vormt het gebrek aan deskundigen (ecologen) om de ecologische toets uit te voeren. Dit kan leiden tot extra vertraging voor toekomstige (bouw)projecten.

Mocht uit de berekeningen blijken dat er sprake is van stikstofdepositie op een Natura 2000 gebied, dan zijn vervolgstappen nodig.

Mogelijke vervolgstappen

Zoals hiervoor vermeldt betekent het einde van de bouwvrijstelling niet dat er sprake is van een algehele bouwstop. Er zijn nog voldoende mogelijkheden om te kunnen bouwen en eventueel een natuurvergunning te kunnen verkrijgen. Hieronder worden de verschillende mogelijkheden

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

weergegeven om toch te kunnen bouwen. De mogelijkheden staan in oplopende volgorde waarbij de onderzoekslasten telkens hoger worden (bij 1 het laagst en bij 6 het hoogst).

1. Voortoets

Berekening uitvoeren met behulp van Aeries¹ (*Aeries is het rekenprogramma waarmee stikstofberekeningen worden gemaakt*). Is het resultaat van de berekening dat er afgerond 0,0 mol/ha/jaar stikstof neerdaalt op een stikstofgevoelig beschermd gebied dan kunnen significant negatieve effecten worden uitgesloten en is geen verdere actie nodig.

Is het resultaat dat er wel sprake is van stikstofdepositie dan kunnen bepaalde maatregelen worden genomen die ervoor zorgen dat er minder stikstofemissie plaatsvindt. Hierbij kan worden gedacht aan zuiniger of elektrisch materieel, kortere rijlijnen bouwverkeer of toepassing van een NoNox-filter. Is de stikstofdepositie na het nemen van maatregelen 0,0 mol/ha/jaar dan kan het project doorgaan.

2. Ecologische voortoets

Wanneer de stikstofdepositie 0,01 mol/ha/jaar of hoger is betekent dit niet meteen dat een bouwproject geen doorgang kan vinden. Wanneer op basis van objectieve gegevens zonder nader onderzoek kan worden uitgesloten dat een project tot significant negatieve gevolgen leidt kan er bij geringe deposities nog steeds worden gebouwd. Deze beoordeling moet worden gedaan door een ecooloog.

3. Voortoets met intern salderen

Wanneer er bestaande activiteiten mogen plaatsvinden op een perceel (waarop gebouwd gaat worden) die tot een bepaalde stikstofdepositie leiden, dan mag het beëindigen van die activiteit worden meegenomen in een stikstofberekening. Dit wordt intern salderen genoemd.

4. Passende beoordeling (ecologisch onderzoek)

Wanneer de oplossingen bij optie 1 t/m 3 niet toereikend zijn en een project significante gevolgen kan hebben is een passende beoordeling noodzakelijk. Met deze passende beoordeling moet met zekerheid vastgesteld worden dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Bij een passende beoordeling kijkt een ecooloog naar de specifieke gebiedskenmerken en wat de invloed van extra stikstofdepositie is op de kenmerken van het beschermde gebied. Met deze passende beoordeling, opgesteld door een ecooloog, kunnen soms nog relatief grote projecten doorgang vinden.

5. Passende beoordeling met extern salderen

Bij het extern salderen wordt de beëindiging van een activiteit op een andere locatie die een bepaalde stikstofdepositie veroorzaakt, ingezet om een project mogelijk te maken. Het bevoegd gezag moet bij een besluit waarbij extern wordt gesaldeerd ook motiveren waarom de stikstofruimte van de beëindigde activiteit niet per se nodig is voor natuurherstel. In de praktijk is het bijzonder lastig om (op dit moment) deze motivering rond te krijgen. Veel provincies zijn daarom gestopt met extern salderen.

6. ADC-toets

Als de stikstofgevolgen niet zijn weg te nemen met voorgaande opties kan als laatste de ADC-toets worden ingezet. Om de ADC-toets in te kunnen zetten moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Er zijn geen **A**lternatieven voor de ontwikkeling
- Er is sprake van **D**ringende redenen van algemeen belang
- Kan worden voorzien in voldoende **C**ompensatie? (door aanleg vervangende natuur elders).

¹ Aeries berekend de stikstofdepositie tot 25 km vanaf het emissiepunt. Sommige partijen zijn van mening dat het afkappen van de berekeningen na 25 km onjuist is. Binnenkort doet de Raad van State hierover een uitspraak. De gevolgen van deze uitspraak kunnen op dit moment nog niet worden ingeschat.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Vanwege de strenge eisen aan deze drie voorwaarden, wordt meestal alleen voor grote infrastructurele projecten gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

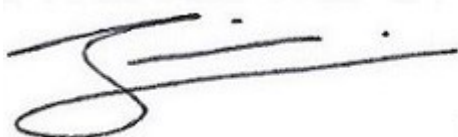
Zijn er als gevolg van de uitspraak problemen ontstaan in Hengelo?

Tot nu toe niet. Er zijn een aantal projecten waar een aanvullende stikstofberekening van de bouwfase is uitgevoerd en waarbij een (zeer) geringe depositie is berekend. Deze projecten konden na een ecologische toets alsnog doorgang vinden.

Voor toekomstige projecten is nog niet te bepalen of stikstof een probleem vormt. Per project zal gerekend moeten worden en afhankelijk van de resultaten eventueel een oplossing gezocht. Vanwege de eis om gasloos te bouwen zijn voor de gebruiksfase voornamelijk de vervoersbewegingen relevant. Omdat de afstand tussen nieuwe woningbouwprojecten en Natura 2000 gebieden over het algemeen vrij groot is zal de gebruiksfase waarschijnlijk geen probleem zijn. De stikstofdepositie van de bouwfase is van diverse factoren afhankelijk o.a. van de bouwwijze, materieelinzet en ouderdom van het materieel en is op voorhand moeilijk in te schatten.

Bovenstaande geeft een beeld van de stand van zaken op dit moment. Afhankelijk van wijzigingen in de wetgeving en/of rechterlijke uitspraken is het mogelijk dat we onze werkwijze moeten aanpassen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074